

Mateřská škola Brno, Křenová 76a, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM předškolního vzdělávání

„JSME RÁDI NA SVĚTĚ”

Účinnost od 1. 9. 2021
Platnost do 31. 8. 2024

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Identifikační údaje.....	3
Prezentace mateřské školy.....	4
Filozofie mateřské školy.....	6
Obsah vzdělávání.....	8
A. Neformální kurikulum - Podmínky vzdělávání.....	8
1. Věcné podmínky.....	8
2. Životospráva.....	8
3. Psychosociální podmínky.....	8
4. Organizace.....	9
Režim dne - třída Motýlci.....	10
Režim dne - třída Berušky.....	11
5. Řízení mateřské školy.....	12
6. Personální a pedagogické podmínky.....	13
7. Spoluúčast rodičů.....	13
8. Vzdělávání dětí se speciálním vzdělávacími potřebami.....	13
9. Povinné předškolní vzdělávání.....	15
10. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
B. Formální kurikulum - Část výchovně-vzdělávací.....	17
Koncepce školy a její realizace.....	21
Úkoly pro školní rok.....	22
Klíčové kompetence.....	23
Rizika ve vzdělávacích oblastech.....	24
Evaluační systém.....	26
Použitá literatura.....	28

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Mateřská škola Brno, Křenová 76a, příspěvková organizace

Adresa: Křenová 76a, 602 00, Brno-střed

Právní forma: Příspěvková organizace

Právní subjekt: od 1. 1. 2001

IČO: 70888027

Ředitelka školy: Mgr. Hana Jandová

Telefon: 543 241 731

E-mail: mskrenova@iol.cz, mskrenova@seznam.cz

Webové stránky: www.mskrenova.cz

Zřizovatel: Statutární město Brno, městská část Brno-střed
Dominikánská 2, 601 69 Brno

Název programu: „Jsme rádi na světě“

Školní vzdělávací program vydala ředitelka školy Mgr. Hana Jandová. Na jeho zpracování se podílel kolektiv pedagogických pracovníků mateřské školy.

PREZENTACE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Brno, Křenová 76a, příspěvková organizace se nachází v centru města (zastávka MHD Masná), v klidné lokalitě nedaleko řeky Svitavy a v blízkosti historicky významné památky gotického Zderadova sloupu. Zderadův sloup stojí v malém parku, který je součástí mateřské školy.

Škola je přízemní budova, chráněná kulturní památka s bohatou historií a původem sahajícím do 19. století, kdy byla založena Maticí školskou. Podrobné záznamy v kronice školy se datují od r. 1951. Budova byla postavena ke vzdělávacím účelům v r. 1870 a dnes je majetkem obce, včetně zahrady.

Škola je jednopodlažní budova s půdními a sklepními prostory. V roce 2006 byla prováděna přestavba vnitřních prostor - bylo vybudováno ústřední plynové topení, druhé sociální zařízení pro děti, sociální zařízení pro pracovníky výdejny, úklidová komora a šatna pro zaměstnance a malá ředitelna. Ve školním roce 2009/10 proběhla generální oprava střechy na budově školy, výměna stropů ve třídách a rekonstrukce elektroinstalace. Ve škole dále najdeme přípravnu pro výdej stravy rekonstruovanou v roce 2011. V roce 2017 proběhla výměna všech oken za nová plastová okna, byly také pořízeny nové vstupní dveře.

U školy je zahrada s mnoha vzrostlými stromy, kde mohou děti využívat dvě pískoviště, houpačky, skluzavku a přírodní prolézačky. Je zde také prostor určený pro sportovní aktivity, míčové hry apod. Děti mají k dispozici možnost zapůjčení jízdních kol, koloběžek a odrážedel. Zahrada je maximálně využívána pro volný všestranný pohybový rozvoj dětí.

Jsme dvoutřídní mateřská škola s kapacitou 52 dětí. Třídy jsou rozděleny podle věku na třídu Berušky (menší děti ve věku 3 – 4 let) a třídu Motýlci (předškoláci, děti 5 – 6 let). Naším cílem je vytvořit ve škole rodinné prostředí (nenahrazuje rodinné prostředí, pouze jej doplňuje), kde se děti cítí dobře a spokojeně. Pomáháme dětem získat důvěru v sebe samé, podporujeme přirozený bio-psycho-sociální rozvoj jejich osobnosti. Snažíme se také o přirozený rozvoj samostatného rozhodování, ale také spolupráce s ostatními dětmi.

V mateřské škole se jídlo nepřipravuje, stravování je každodenně dováženo ze školní jídelny Nádvorní, ve škole je pouze porcováno a servírováno.

Ve škole pracuje celkem 5 pedagogických pracovníků a 2 provozní zaměstnanci. Vzhledem k lokalitě mateřské školy, na škole působí také asistentka určená pro práci s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Třídní vzdělávací programy v jednotlivých třídách vycházejí ze školního vzdělávacího programu s názvem „Jsme rádi na světě“, který se opírá o zásady „Zdravé mateřské školy“. K jeho realizaci využíváme poznatků získaných studiem a účastí na seminářích věnovaných této problematice.

Podporujeme zdravý tělesný rozvoj dětí prostřednictvím řady sportovních aktivit (cvičení jógy pro děti, plavání, lyžování, pohybový kroužek tanečky), pravidelně navštěvujeme solnou jeskyni a organizujeme pobyty dětí v přírodě (školka v přírodě). Děti se účastní kulturních akcí a výletů ve městě Brně. Snažíme se co nejvíce využívat možnosti pobytu dětí venku, ať už se jedná o pobyt na

školní zahradě nebo procházku po blízkém okolí. Během pobytu venku se přirozeně rozvíjí pohybové dovednosti i prostorová orientace dětí.

Naše škola se dále zaměřuje na rozvoj jazykových schopností dětí (individuální přístup k dětem cizinců z odlišného kulturního prostředí) a také na správný vývoj dětské řeči. Nabízíme logopedickou prevenci vad řeči dětí předškolního věku, která probíhá skupinovou formou. Ve škole dále působí logopedka, která ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem Veslařská zajišťuje pravidelnou individuální logopedickou péči logopedicky integrovaným dětem.

Naším cílem je, aby děti během pobytu v mateřské škole prožívaly chvíle pohody a radosti, aby se cestou přirozené výchovy rozvíjely ve zdravě sebevědomé jedince, kteří se dokáží samostatně rozhodovat. Naším cílem je děti dostatečně připravit na všechny změny spojené s přechodem do základní školy a následně také dalších etap života, aby se dobře začlenily do společnosti.

Mateřská škola rozvíjí spolupráci s:

- SPC Veslařská - s logopedickým zaměřením, Voroněžská, Kociánka – pro tělesně postižené, Ibsenova, Štolcova – s poruchou autistického spektra
- Základní škola Řehořova
- Pedagogicko-psychologická poradna Kohoutova
- IQ Roma servis
- romské středisko DROM
- Magistrát města Brna

V mateřské škole nabízíme:

- prevence a odstraňování vad výslovnosti logopedkou
- léčebný tělocvik (cvičení nožní klenby a správné držení těla)
- kulturní akce, výlety
- výuka anglického jazyka
- tanečně-pohybový kroužek
- pobyty ve škole v přírodě
- dle přání rodičů kurzy plavání, lyžování

FILOZOFIE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Analýza současného stavu

Většina dětí přicházejících do naší MŠ pocházejí z rodin, které jsou méně schopné dětem poskytnout pevné zakotvení v životě (málo podnětné, socio-kulturně znevýhodněné prostředí, u romských dětí handicap jazykové bariéry).

Proto se naše škola stává místem, kde děti mají možnost a příležitost své „nedostatky“ v rámci možností odstranit, dohnat. Tímto se kladou na pracovnice MŠ velké nároky. Více úsilí nás stojí individualizace cílů podle potřeby nejen skupiny, ale každého dítěte, aby se nabízenou činností uspokojivě rozvíjelo, odneslo si z každého dne v MŠ něco nového, podnětného, příjemného. Snažíme se nabízet řešení, která jsou dětem blízká, přístupná, rozvíjející, zajímavá. Snahou je rozvíjet osobnost dítěte po všech stránkách. Chceme, aby se děti nebály promluvit, vyjádřily svůj názor, zvládaly své emoce. Snažíme se vlastním příkladem učít děti pozitivně myslet, jednat, orientovat se, pozorně vnímat, naslouchat jejich přáním a problémům.

Spolupráce mezi dětmi probíhá tou nejjednodušší formou - v běžném kontaktu, při hrách, stolování, pomoc slabšímu, pomalejšímu kamarádovi. V dětech je stále potřeba rozvíjet pocit přátelství, lásky, důvěry, neboť nám jde o jednu společnou věc mít děti zdravé, samostatné, vyrovnané a vychované.

Vize naší mateřské školy

Naše škola se stane místem, kam bude každé dítě chodit rádo, kde získá základní znalosti a dovednosti, místem, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho právo na různost a individuální tempo. Základem bude partnerský vztah mezi dětmi a mezi učitelkou a dítětem.

V tomto školním roce začínáme pracovat podle uceleného programu „Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole.“

Cílem je vycházet z individuálních zvláštností dítěte, přihlížet k jeho potřebám a rozdílným schopnostem, naučit se postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví.

Vytvářet pro dítě takové prostředí, které bude dítěti příjemné a stimuluje, přijímat každé dítě takové jaké je, zprostředkovávat zkušenosti.

Veškeré snažení nás zaměstnanců školy je zaměřeno na to, aby dítě bylo maximálně šťastné a spokojené. Nedílnou součástí je vytvářet na pracovišti prostředí plné pohody a vzájemné důvěry.

Jak toho dosáhneme ?

- přijímáme děti do MŠ se zájmem o ně samotné
- máme 2 třídy (v jedné z nich jsou soustředěny logopedicky integrované – 4 děti)
- stanovíme taková pravidla uspořádání života a dne v MŠ, která umožní učitelce uspokojovat individuální potřeby dětí, pružné rozhodování, vzájemnou informovanost a komunikaci s rodiči
- vytvoříme podmínky pro dostatek volného a bezpečného pohybu, který je neoddělitelný od pohody duševní a sociální
- zajistíme dětem pestrou, vyváženou a plnohodnotnou stravu, odpovídající biologickým potřebám vyvíjejícího se dětského organismu
- vytvoříme v prostorách mateřské školy vstřícné, estetické, podnětné a hygienické prostředí
- připravíme pro děti podmínky pro plynulý přechod z MŠ do ZŠ, včetně správné výslovnosti
- budeme připravovat a oslavovat Mikuláše, Vánoce, karneval, Den matek, Den dětí, rozloučení se školáky
- budeme dbát na oboustrannou dohodu mezi učitelkou a rodiči, při řešení problémů týkajících se dětí
- vytvoříme společná pravidla chování

Jaké děti chceme vychovat ?

- aby byly zdravé, spokojené, dychtivé všeho nového
- aby jim byla umožněna nápodoba práce dospělých

Úkoly vyplývající z koncepce školy

- co nejvíce využívat pobytu venku k obohacení dětských zážitků
- pečovat o úpravu a údržbu školní zahrady
- soustavně udržovat estetický vzhled tříd a celé školy
- sbírat pracovní materiál a využívat ho pro pracovní činnosti
- šetřit materiál, pomůcky a hračky
- denně sledovat správnou výslovnost
- co nejvíce zařazovat cvičení nožní klenby a správného držení těla

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

A. Neformální kurikulum - Podmínky vzdělávání

1. Věcné podmínky

- zajištění prostorového uspořádání tak, aby vyhovoval skupinovým i individuálním činnostem
- děti se samy podílejí svými výtvary na úpravě a výzdobě interiéru budovy
- hračky jsou umístěny většinou tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samy brát a samy je i ukládat
- hračky, pomůcky, materiály jsou průběžně obnovovány a doplňovány
- dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a jsou estetického vzhledu
- na budovu MŠ bezprostředně navazuje zahrada
- vnitřní i venkovní prostory MŠ jsou vybaveny tak, že umožňují dětem dostatek pohybu

2. Životospráva

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava
- zajištěn pravidelný denní rytmus a řád
- zajištěn pitný režim
- každodenní a dostatečný pobyt venku
- mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy
- respektování individuální potřeby spánku a odpočinku jednotlivých dětí

3. Psychosociální podmínky

- cílem všech pracovníků MŠ je vytvořit bezpečné, klidné a láskyplné prostředí, se vztahy vzájemné důvěry a tolerance
- pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování
- předcházení šikaně a jiným sociálně patologickým jevům, případné rychlé řešení
- zaměření se na komunitu třídy
- vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dětí a potřebám jejich života
- všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti
- převažují pozitivní hodnocení a pochvaly, jsou konkrétní a věcné
- rozvíjíme u dětí vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu
- děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi

Pravidla soužití v naší mateřské škole:

- neodcházet ze třídy bez domluvy s učitelkou
- dodržovat hygienu
- dávat věci na svá místa
- dokončovat započatou práci
- nekřičet, používat vhodná slova
- umět požádat o pomoc, poděkovat
- neublížovat si, ale pomáhat je-li třeba

4. Organizace

- děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí
- mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat
- do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity (cvičení nožní klenby a správného držení těla...) a procvičování správné výslovnosti

Režim dne - třída Motýlci

6.30 – 7.30 – obě třídy spojeny ve třídě Motýlků

7.30 – 8.45 – scházení dětí, každodenní rituály, komunitní kruh, volné hry a spontánní činnosti dětí, tělovýchovná chvílka

8.45 – 9.15 – dopolední svačina, které předchází hygienické návyky, svačina probíhá, samoobslužným způsobem

9.15 – 9.50 – pokračování či dokončení dopoledních činností, řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, individuální logopedická péče, osobní hygiena, příprava na pobyt dětí venku

9.50 – 11.50 – pobyt venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné dle ŠVP s důrazem na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem, v případě nepříznivého počasí pokračují volné nebo řízené činnosti ve třídě, před obědem převlékání a hygiena dětí

11.50 – 12.00 – převlékání, hygiena

12.00 – 14.15 – oběd se zaměřením na kulturu stolování, společenské návyky, čistotu, držení lžice a příboru, hygiena, převlékání, odpočinek dětí, četba pohádek a vyprávění příběhů, klidové činnosti ve třídě dle individuálních potřeb dětí

14.15 – 14.40 – převlékání, hygienické návyky, odpolední svačina

14.40 – 15.30 – hry a činnosti dle volby dětí (průběžně, individuálně, skupinově)

15.30 – 16.30 – obě třídy spojeny ve třídě Motýlků, pokračování či dokončení odpoledních činností, ukončení provozu školky

Uspořádání dne není závazné, je pouze orientační, vše přizpůsobujeme zájmům a potřebám dětí. Plánování činností vychází z potřeb dětí a vyhovuje individuálním možnostem dětí.

Režim dne - třída Berušky

6.30 – 7.30 – scházení dětí ve třídě Motýlků

7.30 – 8.45 – scházení dětí ve třídě Berušek, volné hry a spontánní činnosti dětí

8.45 – 9.15 – dopolední svačina, které předchází hygienické návyky, svačina probíhá samoobslužným způsobem, mladším dětem pomáhají učitelky

9.15 – 9.40 – individuálně plánované činnosti zaměřené na psychomotorický, kognitivní, osobnostní, sociální a morální rozvoj, na rozvoj řeči a upevňování správné výslovnosti, osobní hygiena, příprava na pobyt dětí venku

9.40 – 11.40 – pobyt venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné dle ŠVP s důrazem na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem, v případě nepříznivého počasí pokračují volné nebo řízené činnosti ve třídě, před obědem převlékání a hygiena dětí

11.40 – 12.00 – převlékání, hygiena

12.00 – 14.15 – oběd se zaměřením na kulturu stolování, čistotu, držení lžice, hygiena, spánek, poslech pohádek a příběhů, klidové činnosti ve třídě dle individuálních potřeb dětí

14.15 – 14.40 – převlékání, hygiena, odpolední svačina

14.40 – 16.30 – hry a činnosti dle volby dětí (průběžně, individuálně, skupinově)

15.30 – 16.30 – obě třídy spojeny ve třídě Motýlků

Uspořádání dne není závazné, je pouze orientační, vše přizpůsobujeme zájmům a potřebám dětí. Plánování činností vychází z potřeb dětí a vyhovuje individuálním možnostem dětí.

5. Řízení mateřské školy

Vnější informační a komunikační systém obsahuje

- průběžnou každodenní komunikaci
- volně přístupný Školní vzdělávací program
- zpřístupnění informací o akcích školy a organizaci na nástěnkách
- obsah činností s dětmi na nástěnkách
- umožnění navštěvovat mateřskou školu ještě před nástupem dítěte
- pedagogické pracovnice-rodíče-každodenní komunikace

Vnitřní informační a komunikační systém obsahuje:

- ředitelka- učitelky- ostatní personál- děti - každodenní komunikace
- ředitelka - učitelky – každodenní komunikace, pedagog. porady
- ředitelka- ostatní pracovnice - každodenní komunikace, provozní porady

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních

Spolupráce

Mateřská škola je podporována svým zřizovatelem- Statutárním městem Brnem - městskou částí Brno-střed jehož představitelé se spolupodílí na vytváření zdravého a podnětného prostředí mateřské školy

Spolupracujeme:

- se Základní školou Řehořova (vzájemné návštěvy a účast na různých akcích)
- se SPC Veslařská při odstraňování vadné výslovnosti a výběru integrovaných dětí s vadami řeči, pravidelné depistáže, konzultace individuálních plánů
- S PPP na ulici Čechyňské a Kohoutové (pedagogicko – psychol. služby)
- s institucemi zabývajícími se romskou problematikou (IQ roma servis, DROM, Nová škola, sociálními pracovníky)

6. Personální a pedagogické podmínky

Ředitelka : Mgr. Hana Jandová

Logopedický preventista: Vladimíra Dobíšková

Učitelky : Naděžda Přikrylová, Vladimíra Dobíšková, Karolína Fejtová

Asistenti : Alena Michalcová, Vlasta Marečková, Mirek Janda,

Školnice : Alena Veselá

Provozní zaměstnanci + výdej stravy : Alena Veselá, Lucie Bílková

- všechny pracovnice, které pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci
- každá pedagogická pracovnice při své práci vychází z dobré znalosti dítěte, sleduje jeho chování, činnosti, zájmy, vztahy ke kamarádům
- vybírá pro hry vhodné motivy, vyčleňuje prostor pro hru, zajišťuje dostatek hraček, pomůcek a materiálu k různým spontánním hrám
- pracovní doba pedagogů je organizována tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče

7. Spoluúčast rodičů

Spolupráci s rodiči rozvíjíme:

- při pravidelném informování o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení
- při podporování rodinné výchovy a pomoci rodičům v péči o dítě, nabízíme rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí

8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že v naší mateřské škole vzděláváme děti se sociálním znevýhodněním a děti z jazykově odlišného prostředí máme nastaveny podmínky a cíle tak, aby bylo osvojení specifických dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dětí. Usilujeme o to, aby bylo prostředí školy zklidňující a pro děti podnětné.

Usilujeme o zmírnění sociálněkulturního oslabení dětí prostřednictvím individuální podpory ze strany učitelky, zvýšení motivace dítěte oceňováním a dále zaměřením se na přirozený rozvoj vztahů a kooperace s ostatními dětmi ve třídě.

Děti z odlišného jazykového prostředí motivujeme a podněcujeme k rozvoji jazykových kompetencí prostřednictvím jazykových her (úměrně jejich věku), při kterých využíváme rozmanitých didaktických forem. Slovně doprovázíme a komentujeme veškeré činnosti, které děláme, při práci využíváme hodně názornosti. Usilujeme o odstranění jazykových bariér a následný rozvoji komunikačních dovedností formou skupinových a individuálních cvičení, vždy však s ohledem na individuální potřeby a schopnosti dětí. Při práci s dětmi z odlišného jazykového prostředí postupujeme tak, abychom respektovali jejich kulturní specifika a umožnili tak rozvoj multikulturního a inkluzivního prostředí.

Pro zajištění individuálního přístupu pedagoga k dítěti působí na škole asistent pedagoga.

Mateřská škola realizuje skupinovou a individuální integraci dětí s logopedickým postižením. Péče prováděná logopedkou je zaměřena na reedukaci řečových nedostatků. Speciální péče je uskutečňována formou denní intenzivní, individuální práce s dítětem. Tato péče je poskytována ve spolupráci s odborníky SPC Veslařská, kteří provádí i pravidelná kontrolní vyšetření, v průběhu školního roku je možné konzultovat postupy reedukace s logopedem i psychologem SPC.

Spolupráce se SPC, tzv. depistáž, znamená vyhledávání vhodných dětí pro zařazení do integrace, speciální pedagog v MŠ vytipuje děti vhodné ke speciálnímu vyšetření odborníky ze SPC Veslařská; 2x ročně navštíví MŠ logoped SPC a provede základní vyšetření pro zařazení dětí k integraci - logopedické vyšetření probíhá v MŠ za přítomnosti rodičů dítěte.

Povinnosti předškolního pedagoga

- spolupracovat ve třídě při tvorbě TVP
- spolupracovat se všemi zaměstnankyněmi MŠ
- dále se vzdělávat- obohacovat se o nové poznatky- pedagogické, psychologické a zdravotnické
- být vzorem dětem i rodičům zdravým životním stylem
- vystupovat na veřejnosti jako tým
- rozvíjet loajalitu ke škole, která je dána podporou cílů školy a zájmem o vše, co s prací školy souvisí.

Další práva, specifické a konkrétní povinnosti učitelek jsou rozpracovány samostatně v pracovních náplních.

Nedílnou součástí naší mateřské školy jsou tradice:

- oslavy narozenin
- přijde k nám Mikuláš
- oslavy Vánoc
- Den matek
- Den dětí
- rozloučení se školáky

Rituály:

- ranní přivítání s učitelkou - sdělení prvních informací a prožitků
- komunitní kruh - sdílení prožitků, naslouchání

9. Povinné předškolní vzdělávání

Novela školského zákona, zákon č. 178/2016 Sb. zavádí s účinností od září 2017 povinné předškolní vzdělávání a zavádí individuální vzdělávání dětí jako možnou alternativu plnění povinného předškolního vzdělávání v mateřské škole. Povinné předškolní vzdělávání a přednostní přijímání k předškolnímu vzdělávání s účinností od 1. ledna 2017 je stanoveno dětem, které dosáhnou pěti let do měsíce září, nastoupit v následujícím školním roce k povinnému předškolnímu vzdělávání

Povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole je bezplatné. Vedle vzdělávání v mateřské škole školský zákon umožňuje tři další způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání – individuální vzdělávání, vzdělávání v přípravné třídě (přípravném stupni základní školy speciální) a v zahraniční škole.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelní denní docházky v pracovních dnech alespoň 4 souvislé hodiny denně (tedy nejméně od 8:30 do 12:30). Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin.

Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti stanovuje školní řád. Ředitelka mateřské školy je oprávněna požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte.

10. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let je třeba ve škole přijmout opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání, financování a spolupráce.

Uzpůsobení podmínek pro vzdělávání je plně v kompetenci ředitelky školy. Ředitelka školy rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, pokud zákon nestanoví jinak; odpovídá za to, že škola poskytuje vzdělávání v souladu s tímto zákonem a se školním vzdělávacím programem, dále též odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a odpovídá za zajištění dohledu nad dětmi.

Věcné (materiální) podmínky

V oblasti věcných (materiálních) podmínek je třeba zvážit vhodnost některých stávajících hraček (věková hranice vhodnosti použití hračky je uvedena na obalu výrobku), didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let v dané třídě mateřské školy. Záleží na tom, zda je věkové složení dětí ve třídě homogenní nebo heterogenní a podle toho eliminovat nebo odstupňovat přístupnost některého vybavení – uzavíratelné skříňky, vyšší police apod. Postup bude stejný jako ve věkově smíšených skupinách dětí (třídách), které již existují a kde je některé vybavení taktéž využíváno jen omezenou skupinou dětí (dle věku) s ohledem na bezpečnost a zdraví ostatních.

Mateřské školy nebudou muset vyřazovat žádné hračky, ani nebudou muset zřizovat samostatné herny pro nejmladší děti. Vhodné bude rozšířit sortiment vybavení vhodného pro děti mladší tří let, nicméně postupně a průběžně obnovování a doplňování hraček, pomůcek, náčiní, materiálu a doplňků tak, aby odpovídalo počtu a věku dětí. Prostředí musí být takové, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Nezbytné bude vyčlenit prostor (skříň) pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.).

Mateřská škola je pro dítě ve věku od dvou let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává. V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně (umožněno používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty). Zásadní je však pro zajištění zmíněných podmínek aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Potřebuje stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání.

Z hlediska organizačního zajištění chodu je třeba umožnit dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování, zohlednit v souladu s právními předpisy počet dětí ve třídě mateřské školy. Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole má vycházet z potřeb a zájmů

B. Formální kurikulum - Část výchovně-vzdělávací

Téma: Jsme rádi na světě

Chceme dělat školu tak, aby byl co nejvíce podporován přirozený vývoj, aby se naše děti co nejlépe zařadily do společnosti.

Pracujeme na principech Kurikula podpory zdraví.

Vzdělávací práci naší školy jsme **rozvrhli do čtyř let.**

Některé dílčí cíle výchovně vzdělávací činnosti je nutné plnit každodenní činností.

Jde zejména o : - kulturní stolování
- návyky sebeobsluhy, osobní hygieny
- dodržování stanovených pravidel chování a bezpečnosti

1.Podtéma : „Já a moje osobnost“

Obsah: poznávání sama sebe, rozlišování možných rolí, seznamování s tělem

Cílové kompetence dítěte:

- 1/1 – Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích
- 3/1 - Je zvědavé, má touhu poznávat
- 3/4 - Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku
- 3/7 - Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života
- 4/2 – Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické), přizpůsobit jim své chování
- 4/3 - Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost
- 4/6 – Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč
- 5/1 - Poznáváním sebe samého vytváří pravdivý obraz o sobě, o své identitě, vlastnostech (temperament), sklonech a schopnostech
- 5/2 – Snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí
- 5/4 – Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznat a pojmenovat
- 5/5 – Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly
- 6/1 – Má vytvořené základní návyky společenského chování
- 7/4 – Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti

2. Podtéma: „Přátelé a kamarádi“

Obsah: Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí rozvíjet kamarádské vztahy, poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm

Cílové kompetence dítěte:

- 1/7. – Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně
- 3/1 - Je zvědavé, má touhu poznávat
- 3/2 – Ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí
- 3/4. – Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku
- 3/6 – Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby
- 4/5 – Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji
- 4/6 – Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč
- 5/4 – Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznat a pojmenovat
- 5/6 – Komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace
- 5/7 – Má zvnitřnělou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel, přijatá pravidla se snaží plnit
- 5/8 – Dovede požádat o pomoc, když je v nouzi
- 5/9 – Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky
- 6/1 – Má vytvořené základní návyky společenského chování
- 6/2 – Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým
- 6/3 – Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a s dospělými
- 6/4 – Je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí
- 6/5 – Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba
- 6/6 – Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití
- 7/5 – U druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování

3. Podtéma : „Svět kolem nás“

Obsah: Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat vše, co ho obklopuje- at' živá či neživá příroda, její ochrana, pochopit souvislosti toho co se kolem děje

Cílové kompetence dítěte :

- 1/1 - Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích
- 1/5 - Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát
- 2/2 - Rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví
- 3/1 - Je zvědavé, má touhu poznávat
- 3/3 - Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti
- 3/7 – Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života
- 4/6 – Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč
- 7/1 – Chce poznávat své okolí, svět
- 7/6 – Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se
- 7/7 – Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou

7/8 – Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje

4.Podtéma: „Chci se všeho zúčastnit“

Obsah: Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí, že vlastním přičiněním může ovlivnit kvalitu života, řešit vzniklé situace a problémy, umět nabídnout přirozenou pomoc

Cílové kompetence dítěte:

- 2/5 – Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody
- 3/2 - Ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí
- 3/5 – K problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný
- 4/4 – V běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování
- 4/5 – Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji
- 4/6 – Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč
- 5/4 – Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznat a pojmenovat
- 5/6 – Komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace
- 5/7 – Má zvnitřnělou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel, přijatá pravidla se snaží plnit
- 5/9 – Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky
- 6/2 – Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým
- 6/3 – Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a s dospělými
- 6/4 – Je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí
- 6/5 – Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba
- 6/7 – Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody
- 7/2 – Prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími
- 7/3 – Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých
- 7/8 – Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje

5.Podtéma: „Zdraví mé a všech kolem“

Obsah: Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí vážit si života a zdraví, pečovat o ně, upevňovat hygienické návyky a prostřednictvím pohyb. Aktivity dosáhnout duševní pohody a vyrovnanosti

Cílové kompetence dítěte:

- 1/2. – Vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním, a že tyto potíže spolu mohou souviset
- 1/3. – Rozumí tomu, že způsobem, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví
- 1/4. – Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat
- 1/6. – Má vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech)
- 2/1 – Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje nebo poškozuje
- 2/3 – Chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit
- 2/4 – Chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky) nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu
- 2/6 - Má vytvořenu představu o zdravé životosprávě
- 3/7 - Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života
- 4/1 – Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny
- 4/3 - Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost
- 5/3 – Chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti
- 5/9 – Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky
- 6/7 – Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody
- 7/3 – Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých

Realizace

Plánování ve třídě se řídí těmito pravidly:

- časové období jednotlivých podtémat je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi
- dílčí cíle jednotlivých oblastí tématického okruhu plánují učitelky společně
- plánované činnosti vycházejí z podmínek třídy a zaměření učitelek
- upřednostňujeme volnou hru, psychomotorická cvičení, námětové hry, práce s encyklopediemi, ruční práce s výtvarným a přírodním materiálem
- uplatňujeme metody: komunikativní kruh, diskusní kruh, tvořivá dramatika, využití situací, řízené skupinové, individuální i frontální činnosti

V třídním plánu spojujeme všech pět oblastí podpory zdraví: biologickou, psychologickou, sociálně kulturní, interpersonální a enviromentální

Naplnění dílčích cílů sledujeme těmito charakteristickými evaluačními kritérii:

- v oblasti **biologické** - dítě zná svoje tělo a využívá je podle možností
- v oblasti **psychologické** - dítě si uvědomuje svoji identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si, je schopno se na určitou dobu soustředit
- v oblasti **sociálně kulturní** - dítě respektuje pravidla, orientuje se v nejbližším okolí, chápe různé sociální role
- v oblasti **interpersonální** - dítě navazuje kamarádské vztahy, je schopno komunikovat bez zábran, umí naslouchat, dokáže přijmout autoritu cizí osoby
- v oblasti **enviromentální** - dítě vnímá různorodost světa a zaujímá k němu kladný postoj

KONCEPCE ŠKOLY A JEJÍ REALIZACE

Výchovnou práci podřídí individuálním potřebám a zájmům dětí, s cílem pomoci dítěti stát se autentickou, skutečnou osobností.

Základy osobnosti :

- orientovat se sám v sobě – osobnostní orientace
- orientovat se v sociálních vztazích – zapojovat romské i jiné etniky a děti se sociálně slabých rodin (romský asistent pedagoga)
- umět se orientovat v lidské práci, přírodě, ekologii, v etice a morálce
- podchytit začínající vady nožní klenby a správného držení těla

Vést děti k samostatnosti, tvořivosti, logickému myšlení, zodpovědnosti.

Děti budou vedeny k lásce k lidem, ke zvířatům a rostlinám, k úctě k životu a svému zdraví, nutnosti dbát o jeho ochranu.

Realizace

1. Respektovat základní potřeby dítěte
  - hygienické a fyziologické potřeby dítěte
  - potřeby bezpečí, lásky a náklonosti
  - potřeba uznání
  - potřeba osobního vývoje a seberealizace
2. Zpracovávat diagnostiku dětí
3. Výchovnou práci směřovat tak, aby dítě motivovala k činnosti a rozvíjela jej po všech stránkách.
4. Propojenost školy a rodiny – individuální práce s rodiči, zajišťovat informovanost rodičů o činnosti v MŠ, o dítěti
5. Používat pochvaly jako hlavního výchovného stimulu
6. Spolupráce se ZŠ – požadavky na předškolní děti dát do souladu s požadavky a nároky učitelů v prvních třídách ZŠ
7. Spolupráce s logopedickým centrem – všechny děti odchází do ZŠ se správnou výslovností
8. Spolupráce s neziskovými organizacemi zabývajícími se inkluzí
9. Denní cvičení nožní klenby a správného držení těla

Vytvářet na škole pozitivní mezilidské vztahy, důvěru a spolupráci ve všech vazbách. (děti – zaměstnanci – rodiče – veřejnost).

ÚKOLY PRO ŠKOLNÍ ROK

Mateřská škola je umístěna v okrajové oblasti městské části Brno-střed. Škola se nachází uprostřed zahrady nedaleko břehu řeky Svitavy a v bezprostřední blízkosti historicky významného Zderadova sloupu.

Naši školu navštěvují děti z různého kulturního i sociálního prostředí, chceme proto pro všechny vytvořit příjemné a klidné prostředí, ve kterém tráví většinu svého času. Naší snahou je poskytovat dětem plnohodnotný výchovně-vzdělávací program, který splňuje všechny předpoklady předškolního vzdělávání.

Chceme dát dětem možnost rozvoje představ a fantazie ve všech výchovných činnostech. Historická budova mateřské školy má svou architekturou všechny předpoklady připomínat rodinný dům, který navozuje pocit bezpečí a poskytuje tak útulné prostředí pro hru i výchovně-vzdělávací činnosti.

Přáli bychom si, aby v naší škole každé dítě našlo své místo, kam může přijít s vědomím, že na blízku je dospělý, na kterého se může kdykoli obrátit.

V průběhu každodenních činnosti budeme dbát na přirozený rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte. Dále podporujeme upevňování morálních hodnot, rozvoj přirozených mezilidských vztahů.

Hlavní úkoly

Osobnostní orientace

Cílem je vytvořit podmínky pro tělesný, duševní a společenský rozvoj každého dítěte. Usilujeme o utváření základních návyků a dovedností, které jsou nezbytnou podmínkou pro plynulý přechod do základní školy.

Léčebný tělocvik

Cílem je vypěstovat povědomí o lidském těle a zdraví člověka. V předškolním věku především upevnit návyky spojené se správným držením těla a posílením dětské nožní klenby. Naší snahou je podpořit zdravý životní styl a upevnit u dětí pohybové návyky, které budou přetrvávat i v dalších etapách jejich života.

Prevence vad výslovnosti

Prováděním pravidelných logopedických cvičení a soustavným procvičováním gymnastiky mluvidel chceme docílit toho, aby všechny děti odcházeli do základní školy se správnou výslovností a bez výraznějších logopedických vad řeči. Děti s narušenou komunikační schopností jsou ve třídě logopedicky integrovány a je jim zajištěna zvýšená pravidelná každodenní péče logopedky.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

-tyto kompetence se plní denně v průběhu celého školního roku

1. kompetence k učení

- dítě vnímá učení jako přirozený, otevřený celoživotní proces, obohacující kvalitu lidského života
- dítě rozvíjí své schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení, zdokonalovat své učební strategie, obohacovat a prohlubovat svou poznatkovou zkušenost
- dítě přistupuje k učení iniciativně, s aktivním zájmem
- dítě umí výsledky učení uplatňovat v životě i v dalším učení a tak neustále posouvat vpřed hranice svých možností

2. kompetence k řešení problémů

- dítě vnímá problémy jako samozřejmou součást života a učení, chápe je jako výzvu k řešení, jako příležitost k vlastnímu rozvoji i k působení na své okolí
- dítě se učí přistupovat k problémům aktivně, řešit je iniciativně a inovativně - při jejich řešení postupovat způsobem racionálním, konstruktivním a účelným, vedoucím k cíli

- dítě získává zkušenosti, učí se je vyhodnocovat a využívat je při řešení dalších problémů a situací, s nimiž se v učení i v životě setká

3. kompetence komunikativní

- dítě umí užívat přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, názorů, pocitů, mínění i úsudků i k naslouchání a porozumění druhým
- dítě umí vstřícně komunikovat se svým okolím, kultivovaně se domlouvat a vyjednávat, a tak přispívat k vzájemnému porozumění
- dítě umí užívat svých komunikačních schopností k dalšímu učení
- dítě umí užívat technických i informačních prostředků k vlastnímu rozvoji a učení, k řešení problémů i k otevřené komunikaci s okolním světem

4. kompetence sociální a personální

- dítě vystupuje autonomně, vnímá a přijímá hodnoty spojené s důstojnými a kultivovanými vztahy mezi lidmi, chránit je, uplatňovat a rozvíjet
- dítě umí zaujímat prosociální postoje, spolupracovat a spolupodílet se na činnostech i rozhodnutích, a přispívat tak k pohodě prostředí
- dítě dokáže odmítat společensky nežádoucí chování a bránit se jeho důsledkům
- dítě se umí adaptovat na prostředí i jeho běžné proměny

5. kompetence činnostní a občanské

- dítě vnímá svou sounáležitost s přírodním i společenským prostředím, kulturním i multikulturním světem, uvědomovat si osobní, občanskou i lidskou odpovědnost
- dítě respektuje pravidla, etické i právní normy a požadavky společnosti, jejímž je členem
- dítě zaujímá odpovědný vztah k práci i učení, k pracovním i tvůrčím aktivitám i jejich výsledkům
- dítě vystupuje aktivně, projevovat činorodost, pracovitost a podnikavost
- dítě umí vnímat, přijímat, rozvíjet a chránit hodnoty spojené se zdravím a bezpečím, s životem a životním prostředím i hodnoty vytvořené člověkem

RIZIKA VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH

1. Dítě a jeho tělo

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná nabídka pohybových činností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

2. Dítě a jeho psychika

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený přístup ke knížkám

Sebepojetí, city, vůle

- málo vlídné, nevstřícné prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu
- nevhodné vzory a modely chování
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování

3. Dítě a ten druhý

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci samostatnému řešení
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení

4. Dítě a společnost

- nedostatek estetických a etických podnětů
- přítomnost nevhodných podnětů, málo kultivované prostředí
- nevhodný mravní vzor okolí
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- málo pozornosti věnované dítěti

5. Dítě a svět

- nedostatek příležitostí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- nedodržování pravidel, špatný příklad dospělých
- uzavřenost školy vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

EVALUAČNÍ SYSTÉM

Hlavním cílem evaluace je ověření a zlepšení kvality. Během evaluace oceňujeme, co se podařilo, reflektujeme, co se nepodařilo, uvažujeme, co by se dalo zlepšit a jak postupovat dál.

Při každém evaluačním procesu si musíme ujasnit odpovědi na otázky

- Co budeme evaluovat?
- Kdo se bude podílet na evaluaci?
- Jak, jakými způsoby a metodami budeme evaluovat, s jakými výstupy?
- Kdy budeme evaluovat, v jakých časových intervalech?

Přehled evaluačních činností

Evaluace ŠVP

Evaluace ŠVP provádí učitelky průběžnou praxí, poznatky a postřehy si předávají na pedagogických poradách, učitelky mohou průběžně navrhnout změny v ŠVP

Evaluace TVP

Evaluace TVP se provádí písemně po ukončení každého tematického bloku. Na konci školního roku se dále písemně provádí celkové hodnocení TVP, které musí obsahovat zpětnou vazbu ke zpracování TVP a výstupy a doporučení pro zpracování dalšího, musí posoudit soulad ŠVP a TVP. Jednotlivé aktuální postřehy učitelka zaznamenává do třídní knihy nebo týdenního plánu.

Evaluace dětí

Evaluace dětí je praktikována formou interně vytvořeného diagnostického dotazníku pro potřeby učitelky. Dále je pro každé dítě vedeno osobní portfolio, kde je vkládán vzorek úrovně základní kresby na začátku a konci školního roku a další pracovní listy, které jsou v průběhu školního roku dítětem vytvořeny. Jednotlivé aktuální postřehy si učitelka zaznamenává na volný arch do portfolio dítěte.

Autoevaluace učitelky

Autoevaluaci praktikuje každá učitelka formou průběžného hodnocení tematických celků a současně také formou závěrečného hodnocení své roční činnosti.

Evaluace zaměstnanců ředitelkou

Evaluace zaměstnanců probíhá formou hospitací, formou průběžného pozorování, rozhovoru, diskusí, analýzou projektů.

Evaluace činností školy

Evaluace činností školy se provádí se průběžně formou rozhovorů s rodiči v průběhu školního roku nebo příležitostně, formou dotazníkového šetření zaměřeného na názory rodičů, většinou na konci školního roku. Z výsledků určí učitelky závěry pro svou další práci.

Zdroje pro hodnocení

- spontánní reakce dětí, chování, verbální projev
- analýza dětských prací, výsledky hry, výsledky pracovních a estetických činností
- diagnostika
- hodnocení a spokojenost rodičů
- hodnocení ČŠI
- nové informace z dalšího vzdělávání učitelů
- pohovory s personálem,
- hospitační činnost
- hodnocení ze strany zřizovatele

Evaluace třídního kurikula

Vyhodnocujeme:

- to, co se děti naučily (hodnocení dětí)
- to, co se dozvěděly nového (hodnocení výsledků)
- co, čím se podařilo k výsledku podařilo přispět (hodnocení učitelky)

Cíl hodnocení:

- dítě samostatné, sebevědomé s vlastním úsudkem, samostatně uvažující
- dítě schopné přijímat a rozvíjet nové poznatky, pracovat s nimi
- děti schopné vytvářet prostředí pohody, důvěry a kamarádství mezi svými vrstevníky i dospělými, pomáhat mladším, být citlivý k potřebám druhého
- získat rodiče pro společné působení na děti, umožnit jim individuálním přístupem realizovat své požadavky, potřeby a přání

Kritéria pro denní, týdenní či 14denní vyhodnocování pedagogické činnosti:

- promyšlenost a efektivnost zvolených metod práce
- připravenost prostředí, které podněcuje aktivitu dětí
- prožitkové a partnerské učení
- vyváženost skupinové a individuální práce
- vyváženost spontánních a řízených činností
- spolupráce s učitelkou na třídě
- záznamy o dětech - diagnostika

Hodnocení podtémat:

- Jak bylo téma pro dítě zajímavé?
- Byly naplňovány specifické cíle? Byl naplňován hodnotový cíl?
- Bylo téma pestré a vyvážené?
- Byla rozvíjena osobnost dítěte a jeho schopnosti?

POUŽITÁ LITERATURA

HAVLÍNOVÁ, M. a kol. *Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. 220 s. ISBN 80-7178-383-8.

Manuál k přípravě školního vzdělávacího programu v mateřské škole. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2004.

RVP PV. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2004. ISBN 80-239-5940-9.